

PA

George Irons
(4 March 1906 - 16 April 1980)

FAREWELL

pa was six days gone
in a coffin of pale wood
clad in a white shroud
with pale blue ribbons

the hands bleached and drawn
but the form of them still beautiful
the line retained
the nail of each thumb fan-shaped
with a wondrous half-moon

the eagle nose
with its network of veins
now translucent
the moustache – stubble
cheeks pumice-stoned
with a trace of fluff
the mouth without its teeth
nestled in caved-in cheeks
above a reddish forehead
the hair almost tousled
with two red patches at the eye and mouth
from the final falls

a calm face
much too old
unknowable
unmade

FARVEL

pa var seks dage borte
i en kiste af lyst træ
klædt i en hvid ligskjorte
med blege blå bånd

hænderne blegnede og skarpe
men stadig med smukke linier
intakte konturer
hver tommefingernegl vifteformet
med en mageløs halvmåne

hans ørnenæse
met dens netværk af årer
nu gennemsigtig
overskægget: stubbe
kinderne glatte af pimpsten
med et strøg af fnug
munden uden tænder
nedsunket i hule kinder
ovenover et rødt forhoved
håret næsten pjusket
to røde pletter ved øje og mund
fra de sidste fald

et roligt ansigt
altfor gammelt
ukendeligt
uskabt

INHERITANCE

pa had hands that
never grew old
they just matured –
beautifully boned
large hands
the right an octave and two
the left an octave and three
from playing the viola

the octave and two
gripped mine
for the last time
at norwich station
the thick gold band
of wedding ring
caught my palm

his hands
i did not inherit
his ring
my son did

instead i inherited his laugh
but only after he was gone
maybe i had stowed it away
unknown to myself
for the lean years

it erupts in mid-joke
as it always did
not a snort, not a whinny
but a brief guffaw

hello pa

ARV

pa havde hænder der
aldrig blev gamle
de modnede bare –
smukke knogler
i store hænder
den højre en oktav plus to
den venstre en oktav plus tre
fra at spille bratsch

oktaven plus to
tog fat i min
for sidste gang
på banegården i norwich
det tykke guldbånd
af vielsesringen
fangede min håndflade

hans hænder
har jeg ikke arvet
hans ring derimod
har min søn

i stedet for arvede jeg hans latter
kun dog efter at han var borte
måske havde jeg gemt den væk
uden at vide det
til de magre år

halvvejs igennem en vittighed
bryder den ud som den altid gjorde
ingen fnysen eller vrinsken
men en kort skraldlatter

dav pa

RUBELLA

pa lost the hearing
of his left ear
to rubella
his first enemy

he nestled his deaf ear
against the belly
of the violin
and played to his sound ear
and the world outside:
your move rubella

german measles
he told me
i hate the germans
his second enemy

his younger brother
fought in africa and asia
and died of pleurisy
five years after the war
but the germans were to blame

his younger son turned a deaf ear
and studied german
and came to love
the soundness of its syntax
the castles of its clauses –
a deserter in the ranks

this son's son
has a daughter
with a german mother:
check-mate rubella
check-mate

RØDE HUNDE

pa mistede hørelsen
på det venstre øre
på grund af rubella
fjende nummer et

han trykkede sit døve øre
indtil dækket
af violinen
og spillede for det raske øre
og verden udenfor:
dit træk rubella

tyske mæslinger
fortalte han mig
jeg hader tyskerne
fjende nummer to

hans yngre bror
kæmpede i afrika og asien
og døde af lungehindebetændelse
fem år efter krigen
men det var tyskernes skyld

hans yngre søn vendte det døve øre til
og studerede tysk
kom til at holde af
dets solide syntaks
sætningernes borge –
en desertør i geledderne

denne søns søn
har en datter
hvis mor er tysker:
skakmat rubella
skakmat

TIME FOR MUSIC

'something to show you' said pa
opening a flattish cardboard box
extracting a silver letter m
with curved feet roughly five by two

pulling the right leg forward
he formed a tripod
the third leg topped by
a scooped ellipse

'ah' said pa
lifting a long letter l from the box
with a c underneath
a c with a howler monkey's tail
an l with gradations
and tapering weight
with two metal pins
like fangs
sticking out from its base

'from beethoven's time –
beauty, isn't she?'

she was, pa, she was –
a silent metronome! –
and perfect for you
pa the cautious
who'd ticktock his notes
looking for music held within them
instead of between them,
for time's displacement
its dislocation
where laws can be broken
and freedom gained

pa kept his beauty highly polished
the gentle sway of the monkey's tail
left in its wake a trail of star-dust
mesmerised
pa played out of time

TID TIL MUSIK

'her er noget du skal se' sagde pa
og åbnede en temmelig flad kartonæske
tog et m bogstav ud af sølv
med buede ben cirka tolv gange fem

trak så det højre ben frem
og formede en trefod
med det tredje ben kronet af
en konkav ellipse

'ah' sagde pa
og løftede et langt l bogstav fra æsken
med et c nedenunder
et c med en brøleabehale
et l med inddelinger
og kileformet vægt
med to metalstifter
som hugtænder
der stak ud af bunden

'fra beethovens tid –
et pragtstykke, hvad?'

afgjort, pa, afgjort –
en tavs metronom! –
lige noget for dig
pa den forsigtige
som spillede sine noder tik-tak
på jagt efter musikken indeni dem
i stedet for imellem dem
efter tidens forskydning
dens forvridding
hvor love brydes
og frihed vindes

pa holdt sit pragtstykke højtpoleret
abenhalens blide svajen
efterlod et spor af stjernestøv
tryllebundet spillede pa
ude af takt og tid

NON INTERLUDENS

pa got married when thirty-two
when ma was thirty-eight
during courtship
she had to be home by ten

'when she wed
she knew nothing at all
about marriage'
her younger sister remarked
(unmarried at ninety-nine)

when pa heard of my plans
to share a tent
with my girl-friend
on a trip to scotland
i was called into the front room
i was then twenty-five
and pa sixty-two

in our conversation
pa suddenly blurted out
'of course, i've never seen
your mother naked'
two surprises in one

was i another example
of immaculate conception
how did i come into being –
'were you fumbling around in the dark?'

'that's enough from you, my boy'
which marked the end
of the conversation
but not the speculation

NON INTERLUDENS

pa blev gift da han var toogtredive
og ma var otteogtredive
i forlovelsestiden
skulle hun være hjemme klokken ti

'da hun giftede sig
vidste hun ikke noget som helst
om ægteskab'
bemærkede lillesøsteren
(stadig ugift som nioghalvfemsårig)

da pa hørte om mine planer
at dele et telt
med min kæreste
under en rejse til skotland
blev jeg kaldt ind i spisestuen
det år var jeg femogtyve
og pa toogtredivs

i vores samtale røg det
pludselig ud af munden på pa
'jeg har naturligvis aldrig
set din mor nøgen'
to overraskelser samtidigt

var jeg endnu et eksempel
på ubesmittet undfangelse
hvordan blev jeg til –
'et tilfældigt plets kud i mørkret?'

'så er det godt, min dreng'
hvilket markerede
enden på samtalen
men næppe på spekulationen

THE ART OF PAINTING

pa donned dungarees
and a blue beret
painting was a serious business

brushes still supple from turps
were taken from their jar and wiped
all implements ranged and inspected
with brigadier mien and drooping pipe

the assault on the window ledge
outside the dining room
could now begin
after the first cup of tea

sanding and undercoating
took the whole morning
pa was meticulous

the topcoating
took the whole afternoon
pa was a professional
bluffer

coils of smoke
the only outward sign
of inner convolutions of thought
the ledge the perfect pretext

pa still guides my hand

KUNSTEN AT MALE

pa iførte sig overalls
og en blå baskerhue
at male var en alvorlig sag

pensler endnu spændstige af terpentins
blev taget fra deres glaskrukker og tørret af
alle redskaber stillet i række og mønstret
med kommandørmine og nedhængende pibe

angrebet på vindueskarmen
udenfor spisestuen
kunne nu indledes
efter den første kop te

slibning og grunding
tog hele formiddagen
pa var omhyggelig

den sidste strygning
tog hele eftermiddagen
pa var professionel
bluffmager

røgspiraler
den eneste ydre tegn
på indre tankespind
karmen det perfekte påskud

pa leder stadig min hånd

THE ART OF SWIMMING

pa never learned to swim
once a year
he stood in grey woollen trunks
off the shore
with swan-wing shoulders
his unaccustomed flesh
blinking at the light

i'm unable to swim
pa confessed
but able to believe
i can
it's a knack i have

lucky pa
swimming in eternity

SVØMMEKUNST

pa lærte aldrig at svømme
en gang om året
stod han i grå uldne badebukser
ud for stranden
med svanevinger som skuldre
hans uvante nøgne hud
blinkende mod lyset

jeg kan ikke svømme
indrømmede pa
men er i stand til at tro
at jeg kan
det har jeg anlæg for

heldige pa
svømmende i al evighed

MUSIC-MAKING

at just sixteen
i had not encountered
the intriguing concept
of a song without words
but pa's viola certainly sang
in the duet transcription

'rich double stoppings'
pa muttered happily
grunting as he ground his bow
across the strings
swaying like his
silent metronome

while i was playing
the corner of my eye
caught pa's gyrations
in the blüthner's mahogany gloss
as together
we turned a
song without words
into
sound without sense

AT MUSICERE

knap seksten år gammel
var jeg endnu ikke stødt på
det spændende begreb
en sang uden ord
man pa's bratsch sang minsandten
i duetomskrivningen

'prægtige dobbeltgreb'
mumlede pa med tilfredshed
gryntende mens han trak buen
over strengene
svajende som sin
tavse metronom

mens jeg spillede
fangede jeg med øjenkrogen
pa's roteren
i blüthnerens mahogniglans
da vi sammen
forvandlede en
sang uden ord
til
lyd uden betydning

THE HENRY MOORE

the seated fluid bronze statue
with concave upper body
curling sideways from its base
to broad armless shoulders
topped by a small molten head
with shallow incisions only
marking its facial features
stared out across the lawn

pa stood at a wary distance
pipe-first
he eyed
this already verdigrised
and shat-on masterpiece
craning his neck at a similar angle
to face the pin-head opposite
the folds in his neck
now matching those of his jacket

'thank goodness it's not got
a hole for a stomach'
pa said
'better than twelve-tone music, pa'
i replied
'more like max reger'

no answer from pa but
his bird-head cocked
he listened as he looked

HENRY MOORE STATUEN

den siddende statue af flydende bronze
med konkav overkrop
der buede sidelæns fra sin sokkel
op mod brede skuldre uden arme
kronet af et lille smeltet hoved
hvor kun overfladiske indsnit
markede dets ansigtstræk
stirrede ud over græsplanen

pa stod på sikker afstand
med piben forrest
betragtede han
dette forlængst irrede
og nedskidte mesterværk
strækkende halsen i en lignende vinkel
for at se knappenålshovedet i øjnene
med folder i nakkeskindet
modsvarende dem i jakken

'gudskelov har den ikke noget hul
i stedet for en mave'
sagde pa
'bedre end tolvtonemusik, pa'
svarede jeg
'ligner mere max reger'

ikke noget svar fra pa men
med fuglehovedet på skrå
lyttede han mens han kiggede

GOOD WORKS

1.

M.B.E.

on the mantelpiece
the photo of pa and ma
in front of buckingham palace
pa in full morning dress
stretching skywards
on giraffe-like neck
ma in a fur-collared sensible coat
with huge round buttons
clutching her handbag
the feathers of her head-hugging hat
the only concession to frivolity
ma proud
but wanting the fuss to be over
pa radiant,
with no need of shining armour

they stand upright, apart
but pa's hand has been at work –
what catches the light
outside the palace railings
are two pairs of
brilliantly burnished shoes

GODE GERNINGER

1.

M.B.E.

på kamingesimsen
billedet af pa og ma
foran buckingham palace
pa i fuld jaket
strækkende sig opad
på en girafhals
ma i fornuftig frakke med pelskrave
og enorme runde knapper
med et godt greb om håndtasken
fjerene på den tætsiddende hat
hendes eneste indrømmelse til letsindighed
ma stolt
bare det hele postyr dog var forbi
pa glædestrålende
al ridderrustning unødvendig

dér står de, ranke men hver for sig
dog har pa's hånd været flittig –
det som fanger lyset
udenfor slotsrækværket
er to par
skinnende blankpolerede sko

2.

THE GLORY-HOLE

in the space beneath the stairs
was a wedge-shaped closet
in total darkness:
the glory-hole.
'glory's found in strange places'
said pa
'scottish dialect,
glaury means muddy, pa'
i replied

the glory-hole was ma's domain
but on a shelf on the right-hand wall
was a tin receptacle, olive-green,
for shoe-cloths and brushes
at each end pockets
for round tins of polish -
pa's alone

before shining
his shoes to perfection
pa would buff ma's -
a labour of love

after his death
i found in a drawer
some notes for a sermon.
in pa's strong copperplate hand
twice underlined:
*'Let your light so shine before men,
that they may see your good works,
and glorify your Father
which is in heaven'*

pa began with the shoes

2.

'HERLIGHEDSHULEN'

i rummet under trappen
fandtes der et kileformet kammer
i mulm og mørke som kaldtes
'the glory-hole' - herlighedshulen
'*glory* finder man de mærkeligste steder'
sagde pa
'skotsk dialekt,
glaury betyder pløret, pa'
svarede jeg

herlighedshulen var ma's revir
men på en hylde på væggen til højre
fandtes en olivengrøn beholder af tin
til skoklude og -børster
og ved hver ende et ekstrarum
til runde dåser skocremer
pa's afdeling

før han pudsede sine egne sko
til perfektion
blev ma's højpoleret -
con amore

efter hans død
fandt jeg i en skuffe
nogle notater til en prædiken.
i pa's stærke skråskrift
dobbelst understreget:
*'Lader således eders Lys skinne for Menneskene
at de må se eders gode Gerninge
og ære eders Fader
som er i Himlene'*

pa startede med skoene

LIGNUM VITAE

when pa retired he took up bowls
'nothing between me and infinity now'
pa said
'why bowls?' i asked

was it the close-cropped symmetry of the green
the flannels, blazer and peaked soft cap?
or the asymmetry of the balls
that described huge curves
as they trundled towards the jack?

'they're woods, not balls'
pa told me
lovingly lifting them
from their canvas bag
'feel the weight of those –
made of ironwood,
lignum vitae,
the tree of life'

pa lost most of his matches
to lesser opponents
who used 'woods' of man-made compounds
reliable
easy to use
without maintenance
without soul

pa polished his wayward warriors
his capricious soul-mates
playing till infinity
with his woods of life

LIGNUM VITAE

da pa tog sin afsked begyndte han med bowls
'nu er der intet mellem mig og det uendelige'
sagde pa
'hvorfor bowls?' spurgte jeg

var det græsplanens tættrimmede symmetri
flonelsbukserne, blazeren og kasketten med skygge?
eller asymmetrien af boldene
der beskrev enorme buer
tungt trillende mod jack'en?

'de hedder woods, ikke bolde'
meddelte pa mig
idet han kærligt løftede dem
op af deres lærredstaske
'prøv bare tyngden af disse her –
lavet af jerntræ,
lignum vitae,
livets træ'

pa tabte de fleste af sine kampe
mod mindre modstandere
som brugte 'woods' af syntetiske forbindelser
pålidelige
nemme at håndtere
uden vedligeholdelse
uden sjæl

pa pudse sine lunefulde krigere
sine vægelsindede hjertevenner
spillende i det uendelige
med sine ligna vitae

IN PERPETUITY

1. THE FLIGHT PATH

*Gules an Eagle displayed Or beaked and membered Azure
in each claw a Sword erect proper pommel and hilt Or
on a Chief Ermine two pierced Cinquefoils Gules*

in later life
pa's consuming interests
were genealogy and heraldry
'i intend to put this family
on the map'
said pa
'in perpetuity'

'the name is scottish' pa remarked
'originating from dundee'
'look at your nose, pa' i replied
'we're scandinavians –
iron is their word for eagle'

pa was as good as his word
his coat of arms not lightly won
was fought for with persistence

'we need a motto' added pa
semper pugnare paratus i replied
'always prepared to fight'

I AL FREMTID

1. FLYVERUTEN

*I Rødt en guld Ørn med blaa Bevæbning og Tunge
holdende i hver Klo et naturligt farvet Sværd med guld Fæste,
derover et Skjoldhoved af Hermelin, hvori to røde Femblade.*

i sit senere liv
var pa's altopslugende interesser
slægtsforskning og heraldik
'min hensigt er at denne familie
skal være kendt'
sagde pa
'i al fremtid'

'navnet er skotsk' bemærkede pa
'og stammer fra dundee'
'kig på næsen, pa' svarede jeg
'vi er skandinaver –
navnet er afledt af ørn'

pa holdt ord
hans våbenskjold møjsommeligt opnået
blev der kæmpet for med ihærdighed

'vi har brug for et motto' tilføjede pa
semper pugnare paratus svarede jeg
'altid stridslysten'

2. THE SCOTTISH CONNECTION

*Crest: On a wreath of the colours
in front of two Thistle Leaves in saltire proper
a Cross Moline Azure fimbriated Or*

the iron bearing
in the middle of a mill-stone
bears it up and guides its motion:
a mill-iron, or cross moline

‘good thing the thistle’s
their national emblem
since you’re so prickly, pa’
i said
semper pugnare paratus

‘one day you’ll be glad of this’

said pa
my cross-moline
my eagle

2. DEN SKOTSKE FORBINDELSE

*Hjelmfigur: Et guldkantet blaat Ankerkors
foran to krydsstillede
naturligt farvede Tidselblade.*

jernlejet
i midten af en møllesten
holder den oppe og styrer dens bevægelse:
et møllejern, eller ankerkors

‘heldigt at tidslen er
deres nationalsymbol
eftersom du er så prikken, pa’
sagde jeg
semper pugnare paratus

‘en skønne dag vil du sætte pris på dette’

sagde pa
mit ankerkors
min ørn

THE HYMN BOOK

pa's hymn book lay
on the blüthner piano
i would pull it down and set it up
every sunday evening
when only sacred music was allowed

its binding a greyish-blue
wafer-thin india paper
edges of gold leaf
its notation mostly in minims
that slowed down your hands in respect

the book was ahead of its time
a hyperlink paradise
cross-referenced with numbers
first lines
alternative tunes
with single or double ticks
or Ex. in appreciation:

a spider tracery in pencil and coloured inks
a heavenwide web
by a man with a gold-leafed thumb

SALMEBOGEN

pa's salmebog lå
på blüthnerklaveret
hver søndagften
– hvor kun sakralmusik var tilladt –
tog jeg den ned og satte den på nodeholderen

dens omslag var gråblåt
dens bibelpapir florlet
og kantet med bladguld
noderne skrevet for det meste i halvtoner
som fik hænderne til at dæmpe farten i ærbødighed

bogen var forud for sin tid
et paradis af hyperlinks
med krydshenvisninger i tal
åbningslinier
alternative melodier
med enkelte eller dobbelte flueben
eller Udm. som påskønnelse:

et spindelvævsagtigt mønster af blyant og forskelligt farvet blæk
et *heavenwide web*
af en mand med bladguld på tommelfingeren

COUNTDOWN

three weeks before he died –
did he know
did he sense the foreshadowing
did he hear the inaudible ticking
of the bomb inside his head –
pa made a record
'albeit mechanically reproduced'
of his voice:
pa's last tape

a testament
to who he was
what he valued
spiced with vignettes of the past
the odd tirade against a godless age

what most stand out
as beacons to defy the dark
are faith, devotion and integrity
these three
but the greatest of these was faith

'i am conscious
of a deepening spiritual awareness'
'very wonderful thing'
'vouchsafed'

'yours for ever'

'pa'

NEDTÆLLING

tre uger inden han døde –
vidste han det
havde han en forudanelse
hørte han den tavse tikken
af bomben inde i sit hoved? –
lød pa sin stemme
'skønt mekanisk gengivet'
foreviges gennem kasetteafspilleren:
pa's sidste bånd

et vidensbyrd
om hvem han nu var
det han satte pris på
krydret med vignetter fra fortiden
nogle få tirader rettet mod en gudløs tidsalder

det som er mest påfaldende
som blus der trodser mørket
er tro, hengivenhed og integritet
disse tre
men størst af dem var troen

'jeg kan mærke
en stadig dybere åndelig bevidsthed'
'noget mageløst'
'at blive forundet'

'for altid jeres'

'pa'